

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 19. Rustici a Papenheimio fusi, ac dissipati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

cladem ulturi, civitatis suburbana in-
cenderunt, & quamvis a Lebelio Cæ-
saris Tribuno non sine magna clade rur-
sus retrocedere compellerentur, nihilo-
minus Freistadio in Bohemiæ finibus
potiti, atque in loca sacra & Catholi-
cos fœdis manibus grassati, tandem die
vigesima nona Julii urbis oppugnatio-
nem majore quam antea ferocia instau-
rarunt, necnon patente muri ruina im-
pressionem fecere, ferali prorsus suc-
cessu; cum enim confertim ac temere,
sine ordine & modo irruerent, & post-
remi primos insana vi propellerent,
prios ab obsessis trucidati, & poste-
riores per abrupta murorum præcipi-
tes acti sunt, semper ab oppidanis cum
clade repulsi, amisso insuper eorum
Duce Feidinghero, in cuius locum
Achatium Willingerium opificio Suto-
rem, audacissimum ac turbulentum Vi-
rum subrogarunt.

§. XIX.

Rustici a Papenheimio fusi, ac dis-
spati.

Iterata hac clade ac multiplici socio-
rum cæde rustici ad ultimum furo-
rem & conatum efferati, urbis fossas
farmentis, lignorum fascibus & vimi-
nibus prope æquabant, iteratam ten-
taturi

Blanc Hist.
de Bavier.
t. 4. p. 232.
Meteran.
Hist. Belg.
l. 46. p. 509.

Sæc. XVII. taturi impressionem: verum hac ipsa
 A. C. 1626. sua nocendi industria sibi mortem ac

Priorat.

Hist. Ferd. II.

l. 4. p. 175.

celerabant; Herberstorffius enim in
 hanc struem horrendum missilium te-
 darum grandinem detonans, plusquam
 quingentos ex sectaria hac rusticorum
 colluvie velut in rogo suis delictis ac-
 to combussit: unde ceteri urbem
 quam per obfirmatam armorum vim
 expugnatos desperabant, saltem ad
 deditionem famis violentia compellen-
 tentabant, hunc in finem Danubium
 catena ex utroque litore nexa clauden-
 tes, occupatis viarum angustiis obli-
 fos frumento, omnique comœtu
 terclusere, atque ad restaurandam
 fidionem pulveris nitrati, globorum
 que, quibus egebant, copiam sibi
 vehi satagerunt, instructis hanc in
 quinque navibus, quas tamen Cæsar
 in insidiis latentes concremarunt, na-
 tis, rusticisque aut cælis aut in undis
 protrusis. Nihilo tamen secius die se-
 cunda Augusti Cæsaream Styrae arcem
 Parochialem Ecclesiam, Dominicano-
 rum & Capucinatorum Cænobia deliro
 xere, codicillis, libris ac documentis
 fæde laceratis, Agebatur biduo
 Molecæ de pace componenda, pax
 interea induciis, cum autem Luth-
 rani liberum Confessionis Augustanae
 exercitium pertinacius peterent, re-
 facta

fecta discessum est, ac redeunte intra Sæc. XVII.
præcordia temeritate rustici ineunte A. C. 1626.
Mense Septembri novam in Lincienses
impressionem fecere, cæsis suorum ter
mille, captisque quamplurimis, quo-
rum tamen mortem profligata legione,
quam Adolphus Holsatiæ Dux in Cæ-
saris opem adduxerat, ulți sunt; pari
etiam successu Bavaricas Linteloi &
Hubneri copias, postquam die vigesima
prima Septembris aliquas rusticorum
centurias obriverant, postera die edi-
ta magna strage in fugam egerunt. In-
de Ischalaviam in Bohemiam effusi,
solemnem isthic mercatum diripuerunt,
ac Schlegeliense, & Willingenfæ Cæ-
nobria exusserunt, trucidatis plusquam
ducentis Catholicis. Ex secundo re-
rum successu, cum crevisset furor &
audacia rebellium, Herberstorffius be-
neficiis & clementia multos ad Cæsa-
ris obsequium, & solvendam urbis ob-
sersionem pertraxit, pertinaces vero
Maximilianus Bavarizæ Elector majore
armorum vi comprimere statuit, idque
negotii Godefrido Henrico Papenhei-
mio Comiti dedit, qui cum sex arma-
torum millibus, per insolitam itineris
celeritatem, delusa rusticorum solertia
Linziū ingressus, sese Cæsareis junxit,
ac die nona Novembris rusticos, qui
Efferdingæ castra sylvis tecta infede-
rant,

Sæc. XVII. rant, incompósitos aggressus, haud pa-
 A. C. 1626. ciores, quam duo millia trucidavit, in-
 terempto etiam Willingerio eorum
 Ductore: unde accepta hac clade ir-
 ritati rebelles aciem dexteram Bava-
 rorum alam explicantes, in Lobellio-
 nos Equites incredibili furóre inve-
 huntur, magna tamen clade post acer-
 certamen fusi, fugatique. Demum
 continuata successus felicitate Cæsar
 illos, qui in sylva resisterant, debelli-
 runt, plurimosque in arbores enas-
 glandibus velut corvos, in imum de-
 cusserunt. Nutabat autem Papenheimii
 agmen, jamque ralticorum impetu
 fractum retrocessisset, nisi ipsemet Pa-
 penheimius laboranti Buttbergio in-
 prepe accurrens, inclinatum aciem qua
 prece qua minis restitisset: unde re-
 dintegrata pugnandi, vincendique ar-
 ditate Bavari tam invicta virtute in-
 rebelles invehebantur, ut cæsis eorum
 tribus millibus ceteros in fugam age-
 rent, ac fugitivos insecuti, Effersdinga
 & Gemunda depellerent. Hi vero
 qui ex clade superfuerant, cujusdam
 Prædicantis filium audacia & temerari-
 tate nulli secundum sibi Ductorem præ-
 fecere, ejusque hortatu. necnon aliorum
 cujusdam Prædicantis sermone ad præ-
 lium magna fiducia capessendum inco-
 tati post pertinax certamen Cæsares
 fuga-

Sæc. XVII.
A. C. 1626.

fugarunt, Bavarosque ad ducentos ferme passus retrocedere coegerunt: Reparatis tamen ordinibus collectisque ex fuga copiis Papenheimius rusticos victoria tumidos pugna ad quatuor horas protracta, tandem internecone delavit, cæsis plusquam quatuor millibus, ceteris per sylvarum, montium, valliumque avia, devia dispersis. Postea die vigesima nona Novembris rursus Veclaburgi, ac sequenti die Wolfceccæ prælio devicti, amissis septem belli tormentis, cæsisque aliquot rebellium millibus, atque inter eos duobus seditionis Authoribus, sese Cæsaris victoris clementiæ dedere coacti sunt. Pauci vel rapinarum consuetudine, vel conscientia scelerum, veniam desperantes, per Moraviam & Silesiam vagi se Danicis, aut Hungaricis copiis adjunxere. Ne vero rustici suorum Præconum susurris incitati, rursus in cætus & bella coirent, Papenheimius destructis eorum propugnaculis, diffractaque Danubii catena exercitum per municipia, vicosque hibernatum emisit, ac prævalente Cæsaris clementia duntaxat octo Rebellionis suasores auctoresque, ex quibus septem ad fidem Catholicam reversi sunt, partim ferro, partim resti

Carafa
Germ. rest.
pag. 278.

Hist. Eccles. Tom. LVIII. Ee una-

Sæc. XVII.
A. C. 1626.

unacum quodam Prædicante, qui rudes hos homines suis declamationibus ad seditionem acrius instigabat, plebs jussit, oppidis vero, quæ ultro hos seditiones exceperant, sua privilegia Cæsar ademit, reliquam vero multitudinem ad sua redire permisit. Ita demum pacata Austria superiore, Cæsar fatali experimento didicerat, quam periculosa & noxia sit indulgentia ejusmodi sectæ, cujus Ministri assæctis suis nil nisi fanaticum, spuriumque Zelum instillant, illius vero Sectatores ita ad eis fascinati imbibito in Catholicos Monarchas odio nil nisi seditiones & turbas in legitimos suos Reges, Principes & Magistratus excoquant, eo illos impellente decantata ipsorum conscientia libertate, quam omnium suarum rebellionum, crudelitatum, ac caedum causam atque obtentum jactitant, quæque ad Regicidia, Regumque exauditiones, & subditorum a Principum obsequio defectiones proximius inducit, quam damnata doctrina de Tyrannicidio, præcipue cum eorum Præcones, qui se in suo ministerio a principum Principum potestate omnino independentes esse dicunt, palam doctæ præsumant, quod Princeps ab eis excommunicari valeat, quando quid in

Lutheranæ sectæ præjudicium facere, Sæc. XVII.
aut Papismo favere præsumeret (*). A. C. 1626.

§. XX.

Novâ Bethlenii seditio in Cæsarem.

Nondum biennii spatium ab inita pace *Orthel. cont. pag. 110.*
effluxerat, cum jamjam Bethlenius *Vid. supra l. 195. §. 5.*
Gaborius, Vir quietis impatiens, &
nullius apud hominem, uti apud Deum
fidei, novam, tertiamque adversus Cæ-
sarem concitaret conspiracyonem; quip-
pe non modo per Legatos suos pecu-
niæ militumque subsidia a Cæsaris ho-
stibus petiit, Turcisque Novigradum
obsidentibus suam addixit opem, sed
insuper Mansfeldio, & Joanni Er-
nesto Vinariensi Duci in Hungariam ex
composito irrupentibus suas adjunxit *Piasec. p. 252. Pufend. l. 1. sect. 48. Kevenhiller t. 10. p. 1242.*
legiones: Postmodum die prima Octo-
bris cum universo exercitu suo Casso-
viam profectus, de juvando Mansfeldio
ex sententia Ordinum ejusdem Provin-
ciæ egit. Obstare nitebatur eorum
consiliis Wallensteinus Fridlandiæ Dux,
qui cum suis copiis trajecto Vago amne
Mansfeldium ad prælium adigere ten-
tabat,

E e 2

(*) Vide Christiani Thomasi Bedenken
über die Frage: wie weit ein Prediger gegen
seinen Landesherrn sich des Bindschlüssels bedie-
nen könne? pag. 4. & seqq.